Program Wychowawczo-Profilaktyczny
Szkoły Podstawowej w Wiśle Wielkiej
w Zespole Szkolno- Przedszkolnym w Wiśle Wielkiej
na rok szkolny 2026/2027

Podstawa prawna:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. z 1997 r. Nr 78, poz. 483 ze zm.),
- Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne ONZ w dniu 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. Nr 120, poz. 526),
- Powszechna Deklaracja Praw Człowieka z dnia 10 grudnia 1948 r.,
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (tekst jednolity: Dz.U. z 2026 r. poz. 820 z późn. zm.), z uwzględnieniem ustawy z dnia 3 lipca 2026 r. o zmianie ustawy – Prawo oświatowe (Dz.U. z 2026 r. poz. 1036), obowiązującej od 1 września 2026 r.,
- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2021 r. poz. 1915 ze zm.),
- Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz.U. z 2023 r. poz. 984),
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2021 r. poz. 1119 ze zm.),
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2020 r. poz. 2050 ze zm.),
- Ustawa z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz.U. z 2021 r. poz. 276 ze zm.),
- Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (tekst jedn. Dz.U. z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2023 r. poz. 1606),
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2020 r. poz. 1449),
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla: szkoły podstawowej (w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym), branżowej szkoły I stopnia, szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy, szkoły policealnej,
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 sierpnia 2017 r. w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (Dz.U. z późn. zm.),

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz.U. z 2020 r. poz. 1280),
- Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2026/2027
- Statut Szkoły Podstawowej w Wiśle Wielkiej w ZSP w Wiśle Wielkiej.

I. WPROWADZENIE

Program Wychowawczo-Profilaktyczny realizowany w Szkole Podstawowej w Wiśle Wielkiej w ZSP w Wiśle Wielkiej opiera się na hierarchii wartości przyjętej przez Radę Pedagogiczną, Radę Rodziców i Samorząd Uczniowski. Treści Programu Wychowawczo-Profilaktycznego są spójne ze statutem szkoły i wewnątrzszkolnym systemem oceniania.

Wychowanie to proces wspomagania człowieka w rozwoju, ukierunkowany na osiągnięcie pełni dojrzałości fizycznej, psychicznej, społecznej i duchowej. Dojrzałość fizyczną należy rozumieć jako prowadzenie zdrowego stylu życia, dojrzałość psychiczną – jako ponoszenie odpowiedzialności za siebie i współodpowiedzialności za innych oraz otaczający świat, dojrzałość społeczną jako konstruktywne pełnienie ról społecznych, a dojrzałość duchową – jako posiadanie konstruktywnego systemu wartości oraz poczucia sensu życia i istnienia człowieka.

Profilaktyka to proces wspomagania człowieka w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu, a także ograniczenie i likwidowanie czynników blokujących i zaburzających zdrowe życie. Profilaktyka winna wspomagać proces wychowania, a wychowanie tworzy integralną całość z wiedzą i kreowaniem umiejętności, poprzez które formuje się osobowość młodego człowieka. Nie wolno ich rozdzielać, gdyż wychowanie musi posiłkować się wiedzą, w której zapisane jest doświadczenie.
Profilaktyka w szkole jest zatem działaniem koniecznym, a szkoła bez profilaktyki staje się środowiskiem niebezpiecznym wychowawczo dla uczniów, często również niebezpiecznym środowiskiem pracy dla personelu pedagogicznego i administracyjnego. Akceptacji profilaktyki w szkole powinna jednak towarzyszyć świadomość jej uwarunkowań. Generalnie możemy przyjąć, że wprowadzanie działań profilaktycznych jest uzasadnione dwoma czynnikami:

- świadomością niepowodzeń w realizacji zaplanowanych działań wychowawczych, potwierdzonych w badaniach ewaluacyjnych;
- wiedzą na temat zagrożeń dla prawidłowego rozwoju uczniów, tkwiących zarówno w środowisku szkolnym jak i środowisku lokalnym czy nawet w szerokich kręgach społecznych.

Wychowanie i **profilaktyka** ukierunkowane są na różne cele: wychowanie służy wspieraniu wychowanka w rozwoju, zaś profilaktyka to interwencja kompensująca niedostatki wychowania.

Najważniejsze jednak wydaje się to, co łączy wychowanie i profilaktykę – jest to aspekt wartości i norm, w nawiązaniu do których są prowadzone działania. To dzięki urzeczywistnianiu wartości i norm wychowanek zyskuje spójne środowisko wychowawcze, to dzięki nim wychowawcy mogą współpracować (mimo że preferują różne metody oddziaływań), wreszcie to w świetle wartości i norm życie człowieka oraz funkcjonowanie społeczeństwa stają się dla wychowanka zrozumiałe.

Program Wychowawczo-Profilaktyczny szkoły dostosowany jest do potrzeb rozwojowych uczniów oraz potrzeb naszego środowiska lokalnego i obejmuje wszystkie treści i działania o charakterze wychowawczym i profilaktycznym.

Chcemy, aby nasza szkoła była bezpieczna, panował w niej klimat sprzyjający pracy uczniów i nauczycieli. Dążymy do tego, aby nasi uczniowie byli kulturalni, odpowiedzialni, komunikatywni, kreatywni i empatyczni, aby panowało poczucie przynależności do grupy (klasy, szkoły), którą łączą więzi koleżeństwa i przyjaźni. Program przeznaczony jest do realizacji przez wychowawców klas podczas godzin z wychowawcą we współpracy z nauczycielami wszystkich przedmiotów, pedagogiem, pedagogiem specjalnym, psychologiem, pielęgniarką szkolną i pozostałymi pracownikami szkoły, w zależności od stanu zasobów, potrzeb klasy oraz przy współpracy z rodzicami i środowiskiem lokalnym.

Program Wychowawczo-Profilaktyczny szkoły tworzy spójną całość ze szkolnym zestawem programów nauczania i uwzględnia wymagania opisane w podstawie programowej. Program Wychowawczo-Profilaktyczny określa sposób realizacji celów kształcenia oraz zadań wychowawczych zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego, uwzględniając kierunki i formy oddziaływań wychowawczych, których uzupełnieniem są działania profilaktyczne skierowane do uczniów, rodziców i nauczycieli.

Program Wychowawczo-Profilaktyczny został opracowany na podstawie diagnozy potrzeb i problemów występujących w środowisku szkolnym.
Coroczna diagnoza obejmuje także zagrożenia związane z korzystaniem z technologii informacyjno-komunikacyjnych, w szczególności aktywnością uczniów w Internecie, zgodnie z art. 26 ust. 2 ustawy – Prawo oświatowe w brzmieniu obowiązującym od 1 września 2026 r

Podstawowym celem realizacji szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego jest wspieranie dzieci i młodzieży w rozwoju oraz zapobieganie zachowaniom problemowym, ryzykownym.

Podstawowe zasady realizacji Programu Wychowawczo-Profilaktycznego obejmują:

- powszechną znajomość założeń programu – przez uczniów, rodziców i wszystkich pracowników szkoły;
- zaangażowanie wszystkich podmiotów szkolnej społeczności i współpracę w realizacji zadań określonych w programie;
- respektowanie praw wszystkich członków szkolnej społeczności oraz kompetencji organów szkoły (dyrektor, rada rodziców, samorząd uczniowski);
- współdziałanie ze środowiskiem zewnętrznym szkoły (np. udział organizacji wspierających działalność wychowawczą i profilaktyczną szkoły);
- współodpowiedzialność za efekty realizacji programu.

II. MISJA SZKOŁY

Misją szkoły jest kształcenie i wychowanie w duchu wartości i poczuciu odpowiedzialności, miłości ojczyzny oraz poszanowania dla polskiego dziedzictwa kulturowego, przy jednoczesnym otwarciu się na wartości kultur Europy i świata, kształtowanie umiejętności nawiązywania kontaktów z rówieśnikami, także przedstawicielami innych kultur.

Misją szkoły jest także kształcenie i wychowanie uczniów odpowiedzialnych za siebie i innych członków społeczności szkolnej, wyposażonych w taką wiedzę, umiejętności i kompetencje, aby w przyszłości stali się świadomymi, kreatywnymi i wrażliwymi członkami społeczności, w której funkcjonują: rodziny, miasta, kraje, świat. Misją szkoły jest zwracanie

szczególnej uwagi na rozwój fizyczny, psychiczny, społeczny i aksjologiczny naszych uczniów. Propagowanie zdrowego stylu życia wśród uczniów i ich rodziców oraz tworzenie życzliwej, serdecznej i rodzinnej atmosfery w szkole opartej na wzajemnym szacunku, tolerancji, pozytywnej samoocenie uczniów, nauczycieli i pracowników szkoły.

III. ZAŁOŻENIA PROGRAMU I STANDARDY JAKOŚCI PROGRAMU WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO

Zakładamy, że w wyniku systematycznego, skorelowanego i spójnego oddziaływania wychowawczo-profilaktycznego uda się nam przygotować uczniów do zgodnego współżycia z ludźmi. Będziemy dążyć do tego, żeby nasi wychowankowie byli: uczciwi, wiarygodni, odpowiedzialni, wytrwali, wrażliwi na krzywdę innych, kreatywni, przedsiębiorczy, aby nie stosowali przemocy słownej, fizycznej i psychicznej, mieli wysoką kulturę osobistą i gotowość do uczestnictwa w kulturze. Ważne jest też, aby uczniowie przestrzegali zasad zdrowego stylu życia, nie ulegali nałogom, kształtowali postawy obywatelskie, postawy poszanowania tradycji i kultury własnego narodu, a także postawy poszanowania dla innych kultur i tradycji, pogłębiali świadomość ekologiczną, poznawali dziedzictwo kulturowe naszego narodu, Europy i świata i rozwijali swoje zainteresowania i pasje.

Standardy jakości Programu Wychowawczo-Profilaktycznego:

1. Program Wychowawczo-Profilaktyczny jest dostosowany do potrzeb i problemów jego odbiorców.
2. Program Wychowawczo-Profilaktyczny szkoły tworzy spójną całość ze szkolnym zestawem programów nauczania i uwzględnia wymagania opisane w podstawie programowej oraz uwzględnia również prawidłowości rozwoju i specyfikę zmian zachodzących w danym okresie życia.
3. Nauczyciele posiadają odpowiednią wiedzę psychologiczno– pedagogiczną ułatwiającą realizację zadań programu.
4. Uczniowie mają poczucie bezpieczeństwa, respektuje się ich podmiotowość w działaniach wychowawczych.
5. Realizatorzy programu sami spełniają wymagania standardów zachowań i oczekiwania rodziców.
6. Program Wychowawczo-Profilaktyczny zakłada stosowanie metod aktywnych, elementów pedagogiki zabawy, odnoszenia się do osobistych doświadczeń.
7. Program Wychowawczo-Profilaktyczny podlega ewaluacji.

IV. SYLWETKA ABSOLWENTA SZKOŁY PODSTAWOWEJ

Uczeń kończący naszą szkołę dobrze funkcjonuje w swoim środowisku, w domu i w szkole. Jest pogodny, ma pozytywny, choć nie bezkrytyczny stosunek do otaczającej go rzeczywistości. Posiada umiejętność efektywnego komunikowania, współpracy oraz kontrolowania własnych emocji. Jest świadomy dziedzictwa kulturowego regionu, kraju, Europy, świata. Dba o swoje zdrowie i sprawność fizyczną. Traktuje zdobywanie wiedzy jako podstawę własnego rozwoju. Działania zawarte w Programie Wychowawczo-Profilaktycznym zmierzają do ukształtowania takiego modelu absolwenta, który niezależnie od indywidualnych cech osobowości, predyspozycji i talentów będzie wyposażony w zespół cech uniwersalnych, warunkujących właściwe funkcjonowanie we współczesnym świecie.

Sfera intelektualna:

- planuje działania i przewiduje ich efekty;

- jest dociekliwy, korzysta z różnych źródeł informacji;
- potrafi twórczo myśleć;
- zna i rozwija swoje talenty, możliwości i zainteresowania;
- umie organizować pracę własną i zespołową;
- jest przygotowany do podjęcia nauki w szkole ponadpodstawowej.

Sfera zdrowotna:
- dba o zdrowie swoje i swoich rówieśników;
- potrafi dbać o stan środowiska przyrodniczego;
- aktywnie spędza wolny czas;
- zna zagrożenia związane z nałogami i uzależnieniami;
- zna informacje dotyczące narkotyków, dopalaczy, alkoholu, papierosów;
- przestrzega zasad higieny osobistej i higieny pracy.

Sfera emocjonalna:
- potrafi dokonać samooceny;
- poszukuje dobra, prawdy i piękna w świecie;
- stara się akceptować siebie;
- potrafi sobie radzić w sytuacjach trudnych;
- zna i przestrzega zasady moralne;
- zna swoje prawa i potrafi z nich korzystać;
- potrafi określać i wyrażać w sposób asertywny swoje emocje.

Sfera społeczna:
- identyfikuje się w działaniu ze społecznością szkolną i lokalną;
- potrafi przyjąć odpowiedzialność za powierzone zadania i swoje czyny;
- zna swój region i kultywuje tradycje narodowe i rodzinne;
- dostrzega potrzeby własne i innych ludzi;
- jest tolerancyjny;
- umie właściwie funkcjonować w grupie społecznej;
- potrafi komunikować się z rówieśnikami i dorosłymi.

Sfera duchowa:
- ma poczucie własnej wartości;
- zna hierarchię wartości i potrafi wymienić czynniki, które je kształtują;
- dba o własny rozwój duchowy, jest wrażliwy na piękno, szanuje dorobek ludzkości w dziedzinie kultury i sztuki.

V. CELE OGÓLNE

Działalność wychowawcza w szkole polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganiu ucznia w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

1. fizycznej – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych;

2. psychicznej – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności, ukształtowanie postaw sprzyjających rozwijaniu własnego potencjału kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi uczniów, zdrowiu i dobrej kondycji psychicznej;
3. społecznej – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz dokonywania wyborów, a także doskonaleniu umiejętności wypełniania ról społecznych;
4. aksjologicznej – ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia.

Działalność wychowawcza obejmuje w szczególności:

1. współdziałanie całej społeczności szkoły na rzecz kształtowania u uczniów wiedzy, umiejętności i postaw określonych w sylwetce absolwenta;
2. kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie i odpowiedzialność za własny rozwój należą do jednych z najważniejszych wartości w życiu , a decyzje w tym zakresie podejmowane są w poczuciu odpowiedzialności za siebie i innych;
3. współpracę z rodzicami lub opiekunami uczniów w celu budowania spójnego systemu wartości oraz kształtowania postaw prozdrowotnych i promowania zdrowego stylu życia oraz zachowań proekologicznych;
4. wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną;
5. kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole lub placówce, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, uczniów i wychowawców, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców lub opiekunów, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami;
6. wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców lub opiekunów;
7. kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych, w tym poprzez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym.

Działalność edukacyjna w szkole polega na stałym poszerzaniu i ugruntowywaniu wiedzy i umiejętności u uczniów, ich rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców z zakresu promocji zdrowia i zdrowego stylu życia.

Działalność edukacyjna obejmuje w szczególności:

1. poszerzenie wiedzy rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, a także suplementów diet i leków w celach innych niż medyczne oraz postępowania w tego typu przypadkach;
2. rozwijanie i wzmacnianie umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów;
3. kształtowanie u uczniów umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji;
4. kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów i wychowanków w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu;

5. prowadzenie wewnątrzszkolnego doskonalenia kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych oraz podejmowania szkolnej interwencji profilaktycznej;
6. doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego.

Działalność informacyjna w szkole polega na dostarczaniu rzetelnych i aktualnych informacji, dostosowanych do wieku oraz możliwości psychofizycznych odbiorców, na temat zagrożeń i rozwiązywania problemów związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych skierowanych do uczniów oraz ich rodziców lub opiekunów, a także nauczycieli i wychowawców oraz innych pracowników szkoły.

Działalność informacyjna obejmuje w szczególności:

- dostarczenie aktualnych informacji nauczycielom, wychowawcom i rodzicom lub opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych i innych zagrożeń cywilizacyjnych;
- udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów, ich rodziców lub opiekunów w przypadku używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych;
- przekazanie informacji uczniom, ich rodzicom lub opiekunom oraz nauczycielom i wychowawcom na temat konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii;
- informowanie uczniów oraz ich rodziców lub opiekunów o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli i wychowawców oraz o metodach współpracy szkół i placówek z policją w sytuacjach zagrożenia narkomanią;
- udostępnianie informatorów, książek, pozycji edukacyjnych związanych z zagadnieniami obejmującymi Program Wychowawczo-Profilaktyczny;
- udzielanie porad i konsultacji w sytuacjach dotyczących potrzeb rozwojowych uczniów;
- podejmowanie działań interwencyjnych w sytuacjach kryzysowych, współpracując z policją, poradniami specjalistycznymi, organizacjami społecznymi;
- prowadzenie działań wychowawczych i zapobiegawczych uwzględniających systematyczne prowadzenie edukacji profilaktycznej, współpracę z rodzicami, wspieranie dzieci w sytuacjach trudnych, motywowanie do podejmowania różnych form aktywności, wewnątrzszkolne doskonalenie nauczycieli w zakresie profilaktyki oraz sposobu podejmowania wczesnej interwencji.

Działalność profilaktyczna w szkole polega na realizowaniu działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej:

1. profilaktyka uniwersalna – wspieranie wszystkich uczniów w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków odurzających i substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych;

2. profilaktyka selektywna – wspieranie uczniów, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na rozwój zachowań ryzykownych;
3. profilaktyka wskazująca – wspieranie uczniów, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków i substancji lub występowania innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia.

Działania te obejmują w szczególności:

1. realizowanie wśród uczniów oraz ich rodziców lub opiekunów programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych oraz realizowanych celów profilaktycznych, rekomendowanych w ramach systemu rekomendacji, o którym mowa w Krajowym Programie Przeciwdziałania Narkomanii;
2. przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspakajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej;
3. kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych przez uczniów, a także norm przeciwnych podejmowaniu innych zachowań ryzykownych;
4. doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów zachowań ryzykownych.

W bieżącym roku szkolnym najważniejsze działania w pracy wychowawczej są ukierunkowane na:

- wspomaganie rozwoju ucznia w sferze emocjonalnej, społecznej i duchowej;
- przygotowanie uczniów do prawidłowego funkcjonowania w grupie społecznej (szkole, klasie);
- wzbudzanie poczucia przynależności do grupy;
- rozbudzanie poczucia własnej wartości, wiary we własne siły i możliwości;
- budowanie poczucia tożsamości regionalnej i narodowej;
- przeciwdziałanie przemocy, agresji i uzależnieniom;
- przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych;
- troska o szeroko pojęte bezpieczeństwo podopiecznych, nauczycieli i rodziców.

Zadania profilaktyczne programu to:

- zapoznanie z normami zachowania obowiązującymi w szkole;
- znajomość zasad ruchu drogowego – bezpieczeństwo w drodze do szkoły;
- promowanie zdrowego stylu życia;
- kształtowanie nawyków prozdrowotnych;
- rozpoznawanie sytuacji i zachowań ryzykownych, w tym korzystanie ze środków psychoaktywnych (lekarstw bez wskazań lekarskich, papierosów, alkoholu i narkotyków);
- eliminowanie z życia szkolnego agresji i przemocy rówieśniczej;
- niebezpieczeństwa związane z nadużywaniem komputera, Internetu, telefonów komórkowych i telewizji;

- higiena cyfrowa, cyberprzemoc, hejt, dezinformacja, szkodliwe treści, uzależnienia behawioralne, ochrona prywatności oraz odpowiedzialne i etyczne korzystanie z narzędzi sztucznej inteligencji; wzmacnianie aktywności off-line.
- wzmacnianie poczucia własnej wartości uczniów, podkreślanie pozytywnych doświadczeń życiowych, pomagających młodym ludziom ukształtować pozytywną tożsamość;
- uczenie sposobów wyrażania własnych emocji i radzenia sobie ze stresem.

VI. STRUKTURA ODDZIAŁYWAŃ WYCHOWAWCZYCH – UCZESTNICY PROGRAMU

1. **Dyrektor szkoły:**
    - stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego w szkole;
    - sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne, dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły;
    - inspiruje nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów;
    - stwarza warunki do działania w szkole wolontariuszy;
    - współpracuje z zespołem wychowawców, pedagogiem, pedagogiem specjalnym, psychologiem oraz Samorządem Uczniowskim, wspomaga nauczycieli w realizacji zadań;
    - czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego;
    - nadzoruje zgodność działania szkoły ze statutem, w tym dba o przestrzeganie zasad oceniania, praw uczniów, kompetencji organów szkoły;
    - nadzoruje realizację Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.
2. **Rada Pedagogiczna:**
    - uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły i potrzeb w zakresie działań profilaktycznych;
    - opracowuje projekt Programu Wychowawczo-Profilaktycznego i uchwala go w porozumieniu z Radą Rodziców;
    - opracowuje i zatwierdza dokumenty i procedury bezpieczeństwa postępowania w sytuacjach kryzysowych;
    - uczestniczy w realizacji Programu Wychowawczo-Profilaktycznego;
    - uczestniczy w ewaluacji Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.
3. **Nauczyciele:**
    - współpracują z wychowawcami klas w zakresie realizacji zadań wychowawczych, uczestniczą w realizacji Programu Wychowawczo-Profilaktycznego;
    - reagują na obecność w szkole osób obcych, które swoim zachowaniem stwarzają zagrożenie dla ucznia;
    - reagują na przejawy agresji, niedostosowania społecznego i uzależnień uczniów;
    - przestrzegają obowiązujących w szkole procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością;
    - udzielają uczniom pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych;
    - kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu i demokracji;

- rozmawiają z uczniami i rodzicami o zachowaniu i frekwencji oraz postępach w nauce na swoich zajęciach;
- wspierają zainteresowania i rozwój osobowy ucznia;
- odpowiadają za życie, zdrowie i bezpieczeństwo dzieci podczas pobytu w szkole, podczas wyjść i wyjazdów szkolnych;
- wspólnie z pedagogiem zabiegają o różne formy pomocy wychowawczej dla uczniów, dostosowują wymagania edukacyjne do specyficznych potrzeb ucznia.

4. **Wychowawcy klas:**
   - opracowują i realizują Program Wychowawczo-Profilaktyczny;
   - diagnozują sytuację wychowawczą w klasie;
   - rozpoznają indywidualne potrzeby uczniów;
   - na podstawie dokonanego rozpoznania oraz celów i zadań określonych w Programie Wychowawczo-Profilaktycznym opracowują plan pracy wychowawczej dla klasy na dany rok szkolny, uwzględniając specyfikę funkcjonowania zespołu klasowego i potrzeby uczniów;
   - zapoznają uczniów swoich klas i ich rodziców ze statutem i obowiązującymi zwyczajami, tradycjami szkoły;
   - zapoznają uczniów i ich rodziców z obowiązującymi w szkole zasadami dotyczącymi korzystania z telefonów komórkowych i innych urządzeń elektronicznych oraz wspierają uczniów w kształtowaniu właściwych nawyków higieny cyfrowej;
   - oceniają zachowanie uczniów swojej klasy, zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami;
   - wnioskują o objęcie pomocą psychologiczno-pedagogiczną uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych;
   - informują rodziców o proponowanych formach pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
   - współpracują z innymi nauczycielami uczącymi w klasie, rodzicami uczniów, pedagogiem szkolnym, pedagogiem specjalnym oraz specjalistami pracującymi z uczniami o specjalnych potrzebach;
   - wspierają uczniów potrzebujących pomocy, znajdujących się w trudnej sytuacji;
   - rozpoznają oczekiwania swoich uczniów i ich rodziców;
   - dbają o dobre relacje uczniów w klasie;
   - podejmują działania profilaktyczne w celu przeciwdziałania niewłaściwym zachowaniom podopiecznych;
   - współpracują z sądem, policją, innymi osobami i instytucjami działającymi na rzecz dzieci i młodzieży.
5. **Pedagog szkolny, pedagog specjalny, psycholog:**
   - diagnozuje środowisko wychowawcze;
   - zapewnia uczniom pomoc psychologiczną w odpowiednich formach;
   - współpracuje z rodzicami uczniów potrzebującymi szczególnej troski wychowawczej lub stałej opieki;
   - zabiega o różne formy pomocy wychowawczej dla uczniów;
   - współpracuje z rodzicami w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych, udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej rodzicom uczniów;

- współpracuje z placówkami wspierającymi proces dydaktyczno-wychowawczy szkoły i poszerzającymi zakres działań o charakterze profilaktycznym w tym z poradnią psychologiczno-pedagogiczną;
- inicjuje i prowadzi działania mediacyjne i interwencyjne w sytuacjach kryzysowych.

6. **Rodzice:**
   - współtworzą Program Wychowawczo-Profilaktyczny szkoły;
   - uczestniczą w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły;
   - uczestniczą w wywiadówkach organizowanych przez szkołę;
   - zasięgają informacji na temat swoich dzieci w szkole;
   - współpracują z wychowawcą klasy i innymi nauczycielami uczącymi w klasie;
   - dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez uczniów;
   - współpracują ze szkołą w zakresie kształtowania higieny cyfrowej uczniów, ograniczania nadmiernego czasu ekranowego, rozwijania aktywności offline oraz przestrzegania przez uczniów obowiązujących w szkole zasad dotyczących korzystania z urządzeń elektronicznych;
   - Rada Rodziców uchwala w porozumieniu z Radą Pedagogiczną Program Wychowawczo-Profilaktyczny szkoły;
   - aktywnie uczestniczą w życiu szkoły;
   - wspierają wychowawców i nauczycieli w podejmowanych przez nich działaniach, służą wiedzą, doświadczeniem i pomocą.
7. **Samorząd Uczniowski**:
   - jest inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego uczniów szkoły, działalności oświatowej, sportowej oraz rozrywkowej zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi w porozumieniu z dyrektorem;
   - współpracuje z Radą Pedagogiczną;
   - reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego;
   - propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji;
   - dba o dobre imię i honor szkoły oraz wzbogaca jej tradycję;
   - podejmuje działania z zakresu wolontariatu.
8. **Pracownicy Administracji i obsługi**:
   - dbają o bezpieczeństwo uczniów;
   - aktywnie uczestniczą w życiu szkoły; wspierają wychowawców, nauczycieli i rodziców w podejmowanych przez nich działaniach;
   - służą pomocą i reagują na przejawy agresji, niedostosowania społecznego i uzależnień uczniów.

VII. SZCZEGÓŁOWE CELE WYCHOWAWCZE DO REALIZACJI W ROKU SZKOLNYM 2026/2027 ORAZ ANALIZA DOTYCHCZASOWYCH DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZYCH I PROFILAKTYCZNYCH SZKOŁY. CZYNNIKI CHRONIĄCE I CZYNNIKI RYZYKA.

W bieżącym roku szkolnym Program Wychowawczo – Profilaktyczny uwzględnia kierunki realizacji polityki oświatowej państwa:

1. wspieranie szkół we wdrażaniu Reformy26 „Kompas Jutra”;
2. budowanie odporności społecznej, postaw patriotycznych, obywatelskich i prospołecznych oraz odpowiedzialności za bezpieczeństwo;

3. edukacja zdrowotna, aktywność ruchowa, zachowania prozdrowotne i pierwsza pomoc;
4. higiena cyfrowa i aktywność off-line, bezpieczeństwo w sieci, krytyczne myślenie, odpowiedzialne korzystanie z AI i ZPE;
5. rozpoznawanie potrzeb dzieci i młodzieży oraz współpraca z rodzicami;
6. profilaktyka uzależnień behawioralnych i przemocy rówieśniczej, zdrowie psychiczne i pomoc w kryzysach;
7. świadome decyzje edukacyjno-zawodowe i doradztwo zawodowe;
8. ciekawość i aktywność poznawcza poprzez interdyscyplinarność, pracę projektową, ocenianie kształtujące i informację zwrotną.

Program na bieżący rok jest oparty o wnikliwą diagnozę środowiska szkolnego. W wyniku przeprowadzonej ewaluacji programu wychowawczo – profilaktycznego 2025/2026
Ewaluacja została dokonana na podstawie:

- obserwacji uczniów na zajęciach dydaktycznych, pozalekcyjnych oraz w czasie przerw międzylekcyjnych;
- analizy osiągnięć szkolnych uczniów;
- analizy dokumentacji pedagoga szkolnego, pedagoga specjalnego oraz psychologa
- analizy e-dzienników;
- konsultacji i rozmów z nauczycielami i wychowawcami klas;
- analizy dokumentacji szkolnej
- analiza 127 ankiet uczniowskich przeprowadzonych w roku szkolnym 2025/2026 – 61 odpowiedzi uczniów klas młodszych oraz 66 odpowiedzi uczniów klas starszych

Na podstawie ewaluacji dotychczasowego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego, obserwacji funkcjonowania uczniów oraz wyników ankiet przeprowadzonych wśród uczniów klas młodszych i starszych określono mocne strony szkoły, czynniki chroniące i czynniki ryzyka oraz obszary wymagające szczególnego uwzględnienia w działaniach wychowawczo-profilaktycznych w roku szkolnym 2026/2027.

Mocne strony szkoły

- podejmowane przez szkołę działania wychowawcze i profilaktyczne wspierają psychiczny, fizyczny, społeczny i aksjologiczny rozwój uczniów;
- zdecydowana większość uczniów klas młodszych pozytywnie postrzega szkołę – 95,1% badanych deklaruje, że lubi chodzić do szkoły;
- większość uczniów ma poczucie bezpieczeństwa w środowisku szkolnym – 90,2% uczniów klas młodszych czuje się w szkole bezpiecznie, a w klasach starszych 65,6% badanych wysoko ocenia swoje poczucie bezpieczeństwa;
- zdecydowana większość uczniów klas młodszych – 98,4% – wie, do kogo może zwrócić się w sytuacji problemowej;
- uczniowie mają możliwość korzystania ze wsparcia wychowawców, nauczycieli oraz specjalistów; 88,5% uczniów klas młodszych deklaruje, że nauczyciele pomagają im, gdy mają problem;
- uczniowie klas starszych w większości mają poczucie przynależności do zespołu klasowego – 77,8% badanych wysoko ocenia poczucie bycia częścią swojej klasy;
- większość uczniów klas młodszych pozytywnie ocenia relacje rówieśnicze – 78,7% wskazuje, że dzieci w ich klasie są dla siebie miłe;

- uczniowie nawiązują i podtrzymują kontakty rówieśnicze, a relacje z kolegami i koleżankami stanowią dla nich ważny element codziennego funkcjonowania;
- szkoła podejmuje działania integrujące zespoły klasowe, wzmacniające poczucie przynależności do grupy oraz rozwijające kompetencje społeczne i emocjonalne;
- kształtowane są u uczniów umiejętności konstruktywnego rozwiązywania konfliktów, zachowania asertywne, empatia, odpowiedzialność i szacunek wobec innych osób;
- rozwijane są kompetencje pozwalające uczniom radzić sobie z problemami oraz poszukiwać pomocy i rozwiązań w sytuacjach trudnych;
- szkoła podejmuje działania służące rozwijaniu poczucia własnej wartości, sprawczości oraz rozpoznawaniu przez uczniów własnych mocnych stron;
- aktywność fizyczna, sport, wspólna zabawa oraz kontakty społeczne stanowią ważne elementy czasu wolnego uczniów i istotne czynniki wspierające ich dobrostan;
- szkoła stwarza uczniom możliwości rozwijania zainteresowań, uzdolnień i pasji poprzez różnorodne zajęcia i aktywności;
- podejmowane są działania promujące zdrowy styl życia, aktywność ruchową i odpowiedzialne zachowania prozdrowotne;
- uczniowie uczestniczą w życiu społeczności lokalnej, działaniach patriotycznych, obywatelskich, prospołecznych, wolontariackich i charytatywnych;
- szkoła kształtuje uniwersalne wartości i postawy, w szczególności szacunek, odpowiedzialność, uczciwość, tolerancję, solidarność, wrażliwość na potrzeby innych oraz poszanowanie tradycji;
- uczniowie zdobywają wiedzę dotyczącą zagrożeń wynikających z używania substancji psychoaktywnych, w tym alkoholu, nikotyny, e-papierosów, narkotyków i nowych substancji psychoaktywnych, oraz poznają sposoby zapobiegania uzależnieniom;
- szkoła kształtuje postawy patriotyczne i obywatelskie, przywiązanie do rodziny, regionu i tradycji oraz odpowiedzialność za bezpieczeństwo własne i innych;
- rodzice i opiekunowie uczniów mają możliwość korzystania z pomocy wychowawców, nauczycieli i specjalistów w rozwiązywaniu problemów wychowawczych;
- w szkole funkcjonuje system pomocy psychologiczno-pedagogicznej dostosowywany do rozpoznawanych potrzeb uczniów;
- szkoła podejmuje działania służące przeciwdziałaniu przemocy oraz ochronie uczniów przed krzywdzeniem.

Obszary wymagające szczególnego uwzględnienia w roku szkolnym 2026/2027

Wyniki przeprowadzonej diagnozy wskazują na potrzebę kontynuowania dotychczasowych działań wychowawczych i profilaktycznych oraz ich szczególnego wzmocnienia w następujących obszarach:

- wspieranie uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, ich rodziców oraz nauczycieli, z uwzględnieniem indywidualnych potrzeb i możliwości ucznia;
- przeciwdziałanie przemocy rówieśniczej, dokuczaniu, wyśmiewaniu, agresji słownej, wykluczeniu oraz cyberprzemocy; szczególnego znaczenia nabiera fakt, że 47,5% uczniów klas młodszych wskazuje, że doświadcza dokuczania czasami lub często, w tym 8,2% – często;
- dalsze wzmacnianie poczucia bezpieczeństwa uczniów, szczególnie w klasach starszych;
- wzmacnianie wzajemnego szacunku w relacjach rówieśniczych oraz kultury zachowania w szkole i poza nią;
- zwiększanie spójności i konsekwencji w egzekwowaniu obowiązujących zasad oraz reagowaniu na niewłaściwe zachowania; w klasach starszych 47,5% badanych wysoko

ocenia reagowanie nauczycieli na niewłaściwe zachowania, natomiast 45,3% wysoko ocenia konsekwentne egzekwowanie zasad;
- systematyczne monitorowanie zachowania uczniów podczas przerw, na boisku, w szatniach, toaletach i innych przestrzeniach wspólnych;
- kontynuowanie zajęć dotyczących komunikacji interpersonalnej, konstruktywnego rozwiązywania konfliktów, zachowań asertywnych, stawiania granic i pokojowego rozwiązywania problemów;
- rozwijanie umiejętności właściwego reagowania na przemoc, krzywdę własną i innych osób oraz zwracania się po pomoc;
- wzmacnianie zdrowia psychicznego i odporności psychicznej uczniów oraz systematyczne monitorowanie ich dobrostanu;
- rozwijanie umiejętności rozpoznawania i nazywania emocji oraz radzenia sobie ze stresem, napięciem, niepowodzeniem i sytuacjami trudnymi;
- ograniczanie nadmiernego stresu związanego z wymaganiami szkolnymi – wśród uczniów starszych sprawdziany i oceny należą do najczęściej wskazywanych źródeł stresu;
- zwracanie uwagi na przeciążenie obowiązkami szkolnymi, którego doświadcza część uczniów starszych;
- wzmacnianie motywacji wewnętrznej do nauki, poczucia sprawczości i odpowiedzialności za własny rozwój; 35,9% uczniów starszych nisko ocenia własną motywację do nauki, a w odpowiedziach otwartych pojawiają się deklaracje braku czynników motywujących;
- rozwijanie skutecznych strategii uczenia się, planowania pracy, wyznaczania celów, organizowania czasu i korzystania z informacji zwrotnej;
- promowanie ciekawości i aktywności poznawczej uczniów, w tym poprzez metody aktywizujące, działania projektowe i interdyscyplinarne;
- kontynuowanie i rozszerzanie działań z zakresu zdrowego stylu życia, aktywności fizycznej, prawidłowego odpoczynku, snu i zachowań prozdrowotnych;
- rozwijanie praktycznych umiejętności udzielania pierwszej pomocy;
- wzmacnianie higieny cyfrowej i równowagi pomiędzy aktywnością online i offline;
- prowadzenie profilaktyki uzależnień behawioralnych związanych m.in. z Internetem, mediami społecznościowymi, grami i urządzeniami cyfrowymi;
- zwracanie szczególnej uwagi na czas ekranowy uczniów – 62,1% uczniów starszych deklaruje korzystanie z urządzeń ekranowych przez co najmniej 2 godziny dziennie, a 25,8% przez co najmniej 4 godziny;
- edukowanie uczniów w zakresie cyberprzemocy, hejtu, ochrony prywatności, dezinformacji, kontaktu ze szkodliwymi treściami oraz krytycznej analizy informacji dostępnych w Internecie;
- kształtowanie odpowiedzialnego, bezpiecznego i etycznego korzystania z nowych technologii, w tym narzędzi wykorzystujących sztuczną inteligencję;
- wskazywanie atrakcyjnych alternatyw dla aktywności ekranowej – sportu, kontaktów rówieśniczych, aktywności artystycznej, społecznej, kulturalnej i rekreacyjnej;
- kontynuowanie profilaktyki używania substancji psychoaktywnych;
- rozwijanie postaw patriotycznych, obywatelskich i prospołecznych oraz odpowiedzialności za bezpieczeństwo własne i innych;
- wspieranie uczniów, szczególnie klas starszych, w podejmowaniu świadomych decyzji edukacyjno-zawodowych;
- wzmacnianie współpracy z rodzicami w zakresie wychowania, pomocy psychologiczno-pedagogicznej, zdrowia psychicznego, higieny cyfrowej, przeciwdziałania przemocy oraz budowania motywacji uczniów;

- prowadzenie pedagogizacji rodziców w zakresie potrzeb rozwojowych dzieci i młodzieży, komunikacji, ustalania granic i zasad oraz sposobów wspierania dziecka w sytuacjach trudnych.

Podsumowanie

Program Wychowawczo-Profilaktyczny jest dostosowywany do potrzeb rozwojowych uczniów oraz potrzeb środowiska szkolnego i lokalnego. Jego realizacja odbywa się w ramach codziennych działań dydaktycznych, wychowawczych, profilaktycznych i opiekuńczych oraz poprzez pomoc psychologiczno-pedagogiczną, działania specjalistyczne, projekty, akcje, zajęcia dodatkowe i współpracę z rodzicami oraz instytucjami środowiska lokalnego.

Wyniki diagnozy wskazują na istnienie wielu istotnych zasobów szkoły, jednocześnie uzasadniają potrzebę dalszego wzmacniania działań dotyczących bezpieczeństwa i relacji rówieśniczych, zdrowia psychicznego, radzenia sobie ze stresem, motywacji do nauki, spójnego reagowania dorosłych, higieny cyfrowej, aktywności offline oraz współpracy z rodzicami.

Czynniki chroniące

Do najważniejszych czynników chroniących rozpoznanych w środowisku szkolnym należą:

- poczucie bezpieczeństwa większości uczniów;
- pozytywny stosunek większości uczniów klas młodszych do szkoły;
- wiedza uczniów o tym, do kogo mogą zwrócić się w sytuacji problemowej;
- dostępność pomocy wychowawców, nauczycieli, pedagoga, pedagoga specjalnego, psychologa i innych specjalistów;
- dobra organizacja pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
- poczucie przynależności do zespołu klasowego, szczególnie wysoko oceniane przez uczniów klas starszych;
- pozytywne relacje rówieśnicze występujące w większości zespołów klasowych;
- działania integrujące zespoły klasowe i wzmacniające poczucie przynależności do grupy;
- indywidualne podejście do ucznia i znajomość jego potrzeb;
- relacje z kolegami i koleżankami oraz możliwość wspólnego spędzania czasu;
- aktywność fizyczna i zainteresowanie sportem;
- różnorodność zajęć pozalekcyjnych oraz możliwości rozwijania zainteresowań, uzdolnień i pasji;
- wskazywanie alternatywnych, aktywnych i wartościowych sposobów spędzania czasu wolnego;
- nauczyciel jako osoba wspierająca i pozytywny wzorzec;
- działania szkoły promujące zdrowy styl życia;
- działania szkoły na rzecz środowiska lokalnego;
- udział uczniów w wolontariacie, akcjach charytatywnych, obywatelskich i prospołecznych;
- budowanie dobrej atmosfery i kultury wzajemnego szacunku;
- współpraca z rodzicami na poziomie klasy i szkoły;
- włączanie rodziców w działania wychowawcze oraz organizację wydarzeń i uroczystości szkolnych;
- zdecydowany brak akceptacji dla przemocy i krzywdzenia;
- stosowanie Standardów Ochrony Małoletnich;
- poszanowanie norm, wartości, autorytetów i tradycji;

- chęć części uczniów do rozwijania własnych pasji, zainteresowań i poszerzania wiedzy;
- rozwijanie kompetencji społecznych i emocjonalnych;
- działania profilaktyczne dotyczące substancji psychoaktywnych i uzależnień;
- deklarowana przez starszych uczniów wiedza dotycząca bezpieczeństwa w Internecie i cyberprzemocy.

Czynniki ryzyka

Do najważniejszych czynników ryzyka i obszarów wymagających monitorowania należą:

- występowanie dokuczania, wyśmiewania i innych zachowań naruszających dobrostan uczniów;
- konflikty rówieśnicze oraz trudności w budowaniu prawidłowych relacji;
- agresja słowna, hejt, cyberprzemoc i inne formy przemocy rówieśniczej;
- niewystarczające w części zespołów poczucie wzajemnego szacunku;
- zróżnicowane postrzeganie przez starszych uczniów konsekwencji w egzekwowaniu zasad oraz skuteczności reakcji dorosłych na niewłaściwe zachowania;
- stres związany z nauką, sprawdzianami, ocenami i wymaganiami szkolnymi;
- poczucie przeciążenia obowiązkami występujące u części uczniów;
- trudności w radzeniu sobie w sytuacjach trudnych, stresowych i kryzysowych;
- trudności charakterystyczne dla okresu dorastania;
- obniżona motywacja wewnętrzna do nauki u części uczniów starszych;
- wydłużony czas korzystania z urządzeń ekranowych przez część uczniów;
- ryzyko uzależnień behawioralnych związanych z Internetem, mediami społecznościowymi, grami i urządzeniami cyfrowymi;
- kontakt z cyberprzemocą, hejtem, dezinformacją i szkodliwymi lub niepokojącymi treściami w Internecie;
- ryzyko ograniczania aktywności fizycznej, kontaktów bezpośrednich i innych form aktywności offline na rzecz aktywności ekranowej;
- zagrożenia związane z niewłaściwym lub bezrefleksyjnym korzystaniem z nowych technologii i narzędzi sztucznej inteligencji;
- ryzyko kontaktu z substancjami psychoaktywnymi i podejmowania innych zachowań ryzykownych;
- niespójność oddziaływań wychowawczych szkoły i środowiska rodzinnego oraz niekonsekwencja w ustalaniu i egzekwowaniu zasad.

Rekomendacje do pracy wychowawczo-profilaktycznej

Obszar: Zdrowie i dobrostan psychiczny

- kształtowanie umiejętności podejmowania i realizowania zachowań prozdrowotnych;
- promowanie zdrowego stylu życia, prawidłowego odżywiania, snu i odpoczynku;
- rozwijanie sprawności fizycznej i trwałego nawyku aktywności ruchowej;
- stwarzanie uczniom możliwości aktywnego spędzania czasu i promowanie aktywności offline;
- rozwijanie umiejętności udzielania pierwszej pomocy;
- systematyczne wspieranie zdrowia psychicznego i odporności psychicznej uczniów;
- rozwijanie umiejętności rozpoznawania i nazywania emocji oraz radzenia sobie ze stresem, napięciem, niepowodzeniem i przeciążeniem;

- wzmacnianie poczucia własnej wartości, sprawczości i motywacji wewnętrznej;
- uczenie rozpoznawania sytuacji wymagających pomocy oraz korzystania ze wsparcia dorosłych i specjalistów;
- monitorowanie dobrostanu psychicznego i fizycznego uczniów.

Obszar: Relacje – kształtowanie postaw społecznych

- integrowanie zespołów klasowych i wzmacnianie poczucia przynależności do grupy;
- rozwijanie empatii, tolerancji, szacunku i odpowiedzialności za drugiego człowieka;
- rozumienie i respektowanie obowiązujących norm społecznych;
- zdecydowane przeciwdziałanie dokuczaniu, wyśmiewaniu, wykluczeniu oraz agresji słownej, fizycznej i psychicznej;
- rozwijanie umiejętności konstruktywnego i pokojowego rozwiązywania konfliktów;
- kształtowanie prawidłowej komunikacji interpersonalnej, zachowań asertywnych i umiejętności stawiania granic;
- rozwijanie umiejętności reagowania na krzywdę własną i innych osób oraz zwracania się po pomoc;
- ujednolicanie i wzmacnianie sposobów reagowania nauczycieli oraz innych pracowników szkoły na niewłaściwe zachowania;
- rozwijanie postaw prospołecznych poprzez wolontariat i działania na rzecz innych;
- rozwijanie postaw patriotycznych, obywatelskich i odpowiedzialności za bezpieczeństwo własne i innych;
- wspieranie uczniów w podejmowaniu świadomych decyzji edukacyjno-zawodowych.

Obszar: Kultura – wartości, normy, wzory zachowań, motywacja i sprawczość

- upowszechnianie wiedzy na temat obowiązujących w szkole norm i wartości oraz konsekwentne ich respektowanie;
- kształtowanie kultury wzajemnego szacunku;
- rozwijanie pozytywnego obrazu własnej osoby;
- uczenie rozpoznawania własnych mocnych i słabych stron;
- wzmacnianie motywacji wewnętrznej i poczucia sprawczości;
- rozwijanie umiejętności wyznaczania celów, planowania pracy i odpowiedzialności za własny rozwój;
- wskazywanie skutecznych sposobów i strategii uczenia się w celu zapobiegania niepowodzeniom szkolnym;
- wykorzystywanie metod aktywizujących, pracy projektowej, interdyscyplinarności, oceniania kształtującego oraz informacji zwrotnej;
- wspieranie ciekawości i aktywności poznawczej uczniów;
- rozwijanie zainteresowań, uzdolnień i pasji;
- kształtowanie potrzeby uczestnictwa w kulturze oraz życiu społecznym i lokalnym.

Obszar: Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych i problemowych

- przeciwdziałanie przemocy rówieśniczej, agresji, dokuczaniu, wykluczeniu i cyberprzemocy;
- systematyczne monitorowanie bezpieczeństwa uczniów, szczególnie podczas przerw oraz w miejscach zwiększonego ryzyka występowania zachowań niepożądanych;
- wzmacnianie znajomości sposobów zgłaszania przemocy, krzywdzenia i innych sytuacji zagrażających bezpieczeństwu;
- kształtowanie właściwych postaw wobec zagrożeń oraz odpowiedzialności za bezpieczeństwo własne i innych;

- dostarczanie dostosowanych do wieku informacji o negatywnych skutkach używania alkoholu, nikotyny, e-papierosów, narkotyków i nowych substancji psychoaktywnych;
- kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu substancji psychoaktywnych;
- prowadzenie profilaktyki uzależnień behawioralnych;
- promowanie higieny cyfrowej i równowagi pomiędzy aktywnością online i offline;
- kształtowanie u uczniów nawyku przestrzegania obowiązujących w szkole zasad dotyczących korzystania z telefonów komórkowych i innych urządzeń elektronicznych oraz rozumienia znaczenia tych zasad dla koncentracji, relacji rówieśniczych, bezpieczeństwa i dobrostanu;
- ujednolicanie sposobu reagowania nauczycieli i innych pracowników szkoły na przypadki nieprzestrzegania zasad dotyczących korzystania z urządzeń elektronicznych;
- edukowanie uczniów w zakresie bezpiecznego korzystania z Internetu, mediów społecznościowych i urządzeń cyfrowych;
- przeciwdziałanie cyberprzemocy i hejtowi oraz edukowanie w zakresie ochrony prywatności i reagowania na szkodliwe treści;
- rozwijanie umiejętności krytycznej analizy informacji dostępnych w Internecie i rozpoznawania dezinformacji;
- kształtowanie odpowiedzialnego, bezpiecznego i etycznego korzystania z narzędzi sztucznej inteligencji;
- edukowanie rodziców w zakresie zagrożeń cyfrowych, uzależnień behawioralnych, przemocy rówieśniczej, zdrowia psychicznego oraz zasad wspierania dziecka;
- konsekwentne stosowanie Standardów Ochrony Małoletnich i obowiązujących w szkole procedur bezpieczeństwa;
- systematyczne rozpoznawanie nowych zagrożeń związanych z aktywnością uczniów w Internecie i uwzględnianie ich w diagnozie potrzeb środowiska szkolnego.

Obszar: Współpraca z rodzicami i pomoc psychologiczno-pedagogiczna

- wzmacnianie współpracy szkoły z rodzicami w procesie wychowania i edukacji;
- zapewnianie spójności działań podejmowanych przez szkołę i środowisko rodzinne;
- wspieranie rodziców w rozpoznawaniu potrzeb rozwojowych i emocjonalnych dzieci;
- prowadzenie działań edukacyjnych dla rodziców dotyczących komunikacji, stawiania granic, konsekwencji wychowawczej, zdrowia psychicznego, przemocy rówieśniczej i higieny cyfrowej;
- wspieranie uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz ich rodziców i nauczycieli;
- zapewnianie dostępności pomocy wychowawców, nauczycieli i specjalistów;
- wczesne rozpoznawanie trudności ucznia i podejmowanie adekwatnych działań pomocowych;
- rozwijanie współpracy z poradniami oraz instytucjami wspierającymi dziecko i rodzinę.

HARMONOGRAM DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNYCH DLA KLAS I-VIII

Obszar – Zdrowie (edukacja zdrowotna)

Zadania (treści)	Sposób realizacji (działanie)	Osoby odpowiedzialne	Termin realizacji	Ewaluacja
Higiena zdrowia psychicznego.	Pogadanki, prezentacja. Lekcje profilaktyczne. Udział w projekcie edukacyjnym pod egidą Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Tychach" Zdrowie i emocje-skrzynka z narzędziami".	Pedagog, pedagog specjalny, Psycholog, Wychowawcy,	Cały rok	Uczeń wie jak dbać o swój dobrostan psychofizyczny. Uczeń wie jak wzmacniać poczucie własnej wartości, jak wspierać siebie i innych. Uczeń kształtuje prozdrowotne postawy i nawyki.
Znaczenie zdrowego sposobu odżywiania. Higiena przygotowywania i spożywania posiłków.	Udział w „programie dla szkół". Pogadanki, prelekcje. Wdrażanie do zdrowego stylu życia. Wyrabianie prozdrowotnych nawyków żywieniowych. Budowanie piramidy zdrowia. Zajęcia kulinarne z wykorzystaniem pomocy zakupionych w ramach programu „Laboratoria Przyszłości”.	Wychowawcy, Nauczyciele, Pielęgniarka, Pedagog, pedagog specjalny, Psycholog, Dietetyk,	Cały rok	Uczeń zna zasady zdrowego żywienia,. Uczeń dokonuje właściwych wyborów żywieniowych. Uczeń zna piramidę zdrowia,. Uczeń potrafi przygotować zdrowy posiłek.
Profilaktyka chorób zakaźnych wieku dziecięcego oraz profilaktyka	Pogadanki, prelekcje, lekcje profilaktyczne. Kampanie zdrowotne.	Pielęgniarka, Nauczyciele, Wychowawcy,	Cały rok	Uczeń wie, jakie są choroby zakaźne wieku dziecięcego.

chorób wirusowych.		Pedagodzy		Zna profilaktykę chorób. Uczeń wie, jak zapobiegać rozprzestrzenianiu się chorób wirusowych.
Profilaktyka czerniaka.	Udział w kampanii zdrowotnej „Znamię! Znam je? kl7	Nauczyciel biologii	Cały rok	Uczeń wie, jak rozpoznać czerniaka oraz wie , jak ważne jest regularne samobadanie skóry.
Higiena jamy ustnej.	Fluoryzacja w szkole. Nauka prawidłowego mycia zębów (zgodnie z wytycznymi GUS). Pogadanki, ćwiczenia praktyczne, filmy edukacyjne.	Pielęgniarka, Wychowawcy	Cały rok	Uczeń potrafi poprawnie i skutecznie myć zęby. Uczeń jest świadomy negatywnych skutków nieprawidłowej higieny jamy ustnej.
Higiena życia codziennego: * porządek wokół siebie * zwracanie uwagi na prawidłową postawę ciała	Przygotowanie uczniów do samodzielności . Kształtowanie nawyków utrzymania wokół siebie porządku. Dostosowanie stolików i krzeseł do wzrostu uczniów. Ćwiczenia praktyczne- prawidłowa postawa ciała.	Wychowawcy, Nauczyciele,	Cały rok	Uczeń jest świadomy jak porządek wpływa na harmonię otoczenia, poprawę warunków pracy, koncentrację uwagi i skupienie. Uczeń dba o prawidłową postawę ciała.
Wpływ aktywności fizycznej na prawidłowo funkcjonujący organizm.	Zajęcia ruchowe, aktywność fizyczna na świeżym powietrzu. Pogadanki na temat odpowiedniego do pory roku i warunków	Nauczyciele wychowania	Cały rok	Uczeń rozumie zależność między aktywnością a

	atmosferycznych stroju. Wycieczki, spacery.	fizycznego, wychowawcy		zdrowiem. Uczeń zna sposoby na aktywne spędzanie czasu.
Edukacja ekologiczna: * podejmowanie działań na rzecz ochrony przyrody * kształtowanie zainteresowania światem roślin i zwierząt * kształtowanie postawy szacunku wobec przyrody	Przeprowadzenie akcji „Sprzątanie świata”. Gazetki okolicznościowe, występy o tematyce ekologicznej. Organizowanie wycieczek i zajęć w terenie. Dokarmianie ptaków zimą. Hodowla ryb w akwarium. Utworzenie kącika przyrodniczego. Dbanie o jakość powietrza w salach (mobilne oczyszczacze powietrza). Śledzenie odczytów czujników monitorujących jakość powietrza zainstalowanych na budynku szkoły oraz umieszczanie alertów o aktualnej jakości powietrza. Udział w „Żywych lekcjach przyrody”. Segregacja odpadów. Wprowadzenie na terenie szkoły odpowiednio oznaczonych pojemników do segregacji odpadów.	Nauczyciel przyrody i biologii, Wychowawcy,	Cały rok	Uczeń jest współodpowiedzialny za środowisko. Uczeń rozumie konieczność ochrony przyrody. Uczeń dba o warunki życia zwierząt. Uczeń jest odpowiedzialny za kącik przyrodniczy. Uczeń na bieżąco wie jaki jest stan powietrza, potrafi dostosować aktywność do aktualnych wyników pomiarów. Uczeń zna zasady prawidłowej segregacji odpadów.

Obszar – Relacje (kształtowanie postaw społecznych)

Zadania (treści)	Sposób realizacji (działanie)	Osoby odpowiedzialne	Termin realizacji	Ewaluacja
Integrowanie zespołu klasowego i zespołu świetlicowego. Nauka zgodnego przebywania z sobą i kulturalnego porozumiewania się między sobą.	Pogadanki, zabawy integracyjne, wycieczki, organizowanie Dnia Dziecka, imprez klasowych, zajęcia warsztatowe, ustalenie kontraktów klasowych i regulaminu świetlicy.	Wychowawcy, nauczyciele, pedagodzy, psycholog	cały rok	Uczeń integruje się z grupą i potrafi zgodnie współpracować w grupie oraz czuje się za nią odpowiedzialny.
Pedagogizacja rodziców, wspomaganie wychowawczej roli rodziny.	Wsparcie merytoryczne i ukierunkowanie rodziny na konkretną pomoc instytucjonalną. Rozmowy na temat konieczności dopilnowania dzieci w zakresie systematyczności uczęszczania na zajęcia szkolne. Pogłębianie kontaktów szkoła- dom rodzinny. Angażowanie rodziców w aktywny udział w życiu szkoły.	Wychowawcy, pedagog, pedagog specjalny, psycholog.	cały rok	Rodzic wie, że może zwrócić się po pomoc do szkoły, nabiera zaufania, czuje się bezpiecznie. Nauczyciel współpracuje z rodzicami, wspiera ich w wychowawczej roli.

Przeciwdziałanie przemocy rówieśniczej.	Prowadzenie zajęć wychowawczych i profilaktycznych dotyczących przemocy, agresji, hejtu i cyberprzemocy.	Wychowawcy, pedagog, pedagog specjalny, psycholog.	cały rok	Uczeń wie, czym jest przemoc rówieśnicza, zna jej formy i potrafi rozpoznawać zachowanie przemocowe. Wie, jak reagować w sytuacji przemocy oraz do kogo może się zwrócić o pomoc. Zna zasady właściwego i bezpiecznego zachowania wobec rówieśników.
Poznawanie praw i obowiązków dziecka i ucznia.	Lekcje wychowawcze, gazetki szkolne. Realizacja Standardów Ochrony Małoletnich przed krzywdzeniem.	Wychowawcy, pedagodzy, psycholog	cały rok	Uczeń zna swoje prawa. Uczeń wie, jakie ma obowiązki. Uczeń zna Standardy. Uczeń rozumie, co to jest krzywdzenie i jak reagować w sytuacji doznania krzywdy.
Tolerancja dla różnorodności.	Uwrażliwianie dzieci na przejawy nietolerancji wobec czyjejś odmienności (wyznania, stylu życia czy niepełnosprawności fizycznej lub intelektualnej). Wykonanie gazetki. Współpraca z uczestnikami	Pedagog, pedagog specjalny, wychowawcy, nauczyciele, rodzice, psycholog	cały rok	Zna pojęcie tolerancja i potrafi się odpowiednio zachować.

	Warsztatów Terapii Zajęciowej w Pszczynie oraz podopiecznych " Domu Kulejących Aniołów w Piasku".			
Rozwijanie empatii, umiejętności podejmowania działań mających na celu pomoc słabszym i potrzebującym. Wspieranie uczniów o szczególnych potrzebach edukacyjnych. Rozwijanie postaw prospołecznych.	Aktywne włączanie uczniów w działalność Szkolnego Koła Wolontariatu.	Wychowawcy, nauczyciele, pedagodzy, rodzice, psycholog Szkolne Koło Wolontariatu	cały rok	Uczeń wie, jak ważne są empatia, wrażliwość i bezinteresowna pomoc innym oraz zna sposoby podejmowania działań na rzecz osób słabszych i potrzebujących.
Relacje międzyosobowe i ich znaczenie. Jak prawidłowo komunikować się z ludźmi i jak unikać niebezpieczeństw związanych z kontaktowaniem się z nieznajomym. Wyrabianie poczucia odpowiedzialności za siebie i innych.	Pogadanka, scenki przedstawiające różne relacje. Ćwiczenia w nadawaniu i odczytywaniu komunikatów. Lekcje profilaktyczne. Rozmowy na temat opiekuńczego stosunku dzieci względem siebie podczas przerw, imprez szkolnych, zajęć świetlicowych.	Wychowawcy, nauczyciele, pedagog, pedagog specjalny, rodzice, psycholog	cały rok	Zna cechy dobrej komunikacji, rozumie zasady bezpiecznego kontaktowania się z nieznajomymi. Wie jak zachować się w sytuacji, gdy jest zaczepiany przez nieznajomego. Uczeń dba o bezpieczeństwo swoje i innych . Starsi uczniowie wykazują troskę względem młodszych uczniów.
Realizacja projektów edukacyjnych i wychowawczych.	Metoda projektu- planowanie, realizacja i prezentowanie projektów indywidualnych lub zespołowych.	Wychowawcy, nauczyciele	cały rok	Uczeń zna zasady pracy metodą projektu oraz wie, jak zaplanować i zrealizować powierzone zadanie indywidualnie lub

				we współpracy z zespołem.
Rozwijanie samorządności. Kształcenie demokratycznych form współżycia społecznego i współdziałania.	Organizacja życia w klasie i szkole. Podział obowiązków, planowanie zadań i samoocena wykonania.	Opiekun SU, wychowawcy klas	cały rok	Uczeń zna regulamin szkoły, kodeks ucznia, obowiązki dyżurnych. Uczeń zna regulamin zachowania na przerwach.
Zwiększanie szans samorealizacji, ujawnianie i rozwijanie własnych zdolności organizacyjnych, społecznych i opiekuńczych, artystycznych.	Odgrywanie scenek okolicznościowych z zastosowaniem formy podziękowania: DEN, Dzień Seniora, Dzień Matki i Ojca. Wykonanie gazetek okolicznościowych, laurek, plakatów. Promocja kształcenia zawodowego, wzmocnienie roli doradztwa zawodowego.	Rada SU, Wychowawcy, nauczyciele, pracownicy obsługi	cały rok	Uczeń jest lojalny w kontaktach koleżeńskich, rozumie tych, którzy potrzebują pomocy. Uczeń wie w jaki sposób okazać wdzięczność, szacunek drugim.
Kształtowanie potrzebne do osiągniecie dojrzałości emocjonalnej.	Zajęcia z psychologiem; spotkania integracyjne ze specjalistami; pogadanka z wychowawcą.	Wychowawcy, pedagodzy, psycholog	cały rok	Osiągnięcie dojrzałości emocjonalnej. Nabycie umiejętności adekwatnego reagowania w różnych sytuacjach.

Obszar – Kultura (wartości, normy, wzory zachowań)

Zadania (treści)	Sposób realizacji (działanie)	Osoby odpowiedzialne	Termin realizacji	Ewaluacja
Świat wartości preferowanych przez uczniów.	Rozmowa na temat wartości i antywartości, scenki tematyczne. Lekcje profilaktyczne, pogadanki.	Pedagog, pedagog specjalny, wychowawcy klasy, psycholog	cały rok	Potrafi wyjaśnić pojęcia: wartość, aksjologia, zna hierarchię swoich wartości.
Praca z uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych.	Zaplanowanie i realizacja działań wspierających uczniów. Indywidualizacja nauczania. Współpraca z rodzicami i PPP.	Dyrektor, nauczyciele przedmiotu, pedagodzy, psycholog, specjaliści	cały rok	Nauczyciele rozumieją potrzeby uczniów.
Analiza przestrzegania zasad zachowania w szkole i spójne reagowanie na niewłaściwe zachowania.	Zajęcia profilaktyczne, warsztaty, pogadanki. Zapoznanie z zasadami oceniania zachowania. Wyjaśnienie przyznawania punktów. Reagowanie na przypadki wandalizmu. Kształtowanie poczucia odpowiedzialności za swoje czyny.	Wychowawcy, pedagog, pedagog specjalny, nauczyciele, psycholog	cały rok	Uczeń przestrzega zasad bezpieczeństwa. Uczeń bierze odpowiedzialność za swoje zachowanie. Uczeń zna normy i ich przestrzega.
Jakie są konsekwencje prawne wiążące się z przestępczością wśród nieletnich?	Prelekcje, spotkania z przedstawicielem policji. Rozmowy dyskusje, pogadanki na temat zachowań niezgodnych	Wychowawcy, nauczyciele, pedagodzy, funkcjonariusze	cały rok	Zna konsekwencje nie przestrzegania prawa oraz zasady postępowania.

	z prawem (terminy: „czyn karalny”, „kradzież”, „przywłaszczenie”). Zapoznanie z zasadami postępowania w przypadku kradzieży wśród uczniów.	policji, psycholog		
Stosowanie zasad kulturalnego zachowania.	Utrwalanie kulturalnych zachowań, zwracanie uwagi na stosowanie form i zwrotów grzecznościowych. Zwracanie uwagi na słownictwo uczniów . Konsekwentne stosowanie kar zawartych w statucie szkoły.	Wychowawcy, pedagodzy, psycholog, pracownicy obsługi	cały rok	Zna zasady kulturalnego zachowania.
Asertywność jako postawa, dzięki której możemy zachować swoją tożsamość i poczucie własnej wartości.	Zajęcia na godzinach z wychowawcą, scenki dramowe, pogadanki.	Wychowawcy, nauczyciele, pedagodzy, psycholog	cały rok	Zna techniki asertywne i potrafi je zastosować.
Kształtowanie świadomości odmienności osób z niepełnosprawnościami, o innej narodowości, wyznania, tradycji kulturowej oraz ich praw.	Zorganizowanie spotkania z osobami z niepełnosprawnościami, Dnia Seniora. Zrozumienie konieczności pomagania innym. Udział w akcjach pomocowych i integracyjnych na rzecz osób z niepełnosprawnościami, działania Szkolnego Koła Wolontariatu rozwijające empatię, akceptację i szacunek dla różnorodności.	Wychowawcy, nauczyciele, psycholog, pedagog, pedagog specjalny, pracownicy obsługi, Szkolne Koło Wolontariatu	cały rok	Dziecko jest wrażliwe na potrzeby osób chorych, starszych i innej narodowości oraz rozumie ich potrzeby. Obdarza uwagą dzieci i dorosłych, aby zrozumieć to, co mówią i czego oczekują.
Kształtowanie postaw wyrażających szacunek do symboli	Udział w apelach z okazji rocznic i świąt państwowych. Poznawanie	Nauczyciele, wychowawcy	cały rok	Uczeń szanuje symbole narodowe. Wie, że

i tradycji narodowych oraz tradycji związanych z rodziną, szkołą i społecznością lokalną.	symboli narodowych ich historii i znaczenia.			wszyscy ludzie mają równe prawa. Potrafi szanować osoby znaczące (starsze) w rodzinie
Poznanie etnicznego i narodowościowego zróżnicowania regionu.	Przedstawienie literatury o historii i jego mieszkańcach, zwiedzanie ośrodków kultury regionu pszczyńskiego, przeprowadzenie wycieczek po najbliższej okolicy. Promowanie kultury, tradycji i zwyczajów Ziemi Pszczyńskiej.	Wychowawcy, nauczyciele,	cały rok	Uczeń zna historię Śląska, potrafi rozpoznać obiekty kulturowe naszego regionu, umie wykonać dokumentację fotograficzną.
Wisła Wielka – poznajemy najbliższe środowisko.	Spacery i wycieczki w celu poznawania rodzinnej wsi (rzeźba terenu, przyroda, zabudowa).	Wychowawcy, nauczyciele	cały rok	Kształtowanie potrzebne do osiągniecie dojrzałości emocjonalnej.
Kształcenie umiejętności korzystania z różnych imprez kulturalnych.	Udział w przedstawieniach teatralnych i środowiskowych, wyjazdy do kina, teatru, spotkanie z seniorami naszej wsi, poznanie literatury dziecięcej i młodzieżowej, czynne uczestniczenie w sporcie i rekreacji.	Wychowawcy, nauczyciele	cały rok	Uczeń potrafi skorzystać z księgozbioru bibliotek, dokonuje krytycznego oceniania, nabył umiejętność spędzania czasu wolnego.
Jestem twórczy.	Rozwijanie zainteresowań poprzez wykorzystanie w kreatywny sposób sprzętu i pomocy dydaktycznych w ramach Programu Laboratoria Przyszłości.	Nauczyciele, wychowawcy	cały rok szkolny	Uczeń rozwija zainteresowania, poszerza horyzonty. Uczeń patrzy na świat w szerszej perspektywie.

Obszar – Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych)

Zadania (treści)	Sposób realizacji (działanie)	Osoby odpowiedzialne	Termin realizacji	Ewaluacja
Zasady bezpiecznego poruszania się po drodze. Bezpieczeństwo w drodze do i ze szkoły oraz podczas wszystkich zajęć lekcyjnych i przerw, w czasie wakacji i ferii zimowych.	Ćwiczenia w praktycznym zachowaniu się na jezdni, na skrzyżowaniu, prelekcje policjanta nt. „Bezpieczna droga do szkoły”, udział w Turnieju Bezpieczeństwo w Ruchu Drogowym. Pogadanki, lekcje wychowawcze. Zapoznanie uczniów z regulaminem zachowania podczas przerwy. „Jesteśmy widoczni, bo nosimy odblaski.”- propagowanie idei noszenia odblasków. Organizacja egzaminu na kartę rowerową.	Wychowawcy, nauczyciele, pedagodzy, funkcjonariusze policji,	cały rok	Uczeń zna podstawowe zasady w ruchu drogowym obowiązujące pieszych i rowerzystów. Wie jak należy się bawić, aby nie stwarzać zagrożenia, zna zasady bezpiecznej zabawy.
Zapoznanie z ważnymi numerami alarmowymi, nauka powiadamiania odpowiednich służb o niebezpiecznych	Ćwiczenia praktycznego korzystania z telefonu, poznanie numerów alarmowych.	Nauczyciele, wychowawcy, pedagodzy	cały rok	Zna numery alarmowe i regułę powiadamiania o wypadku.

zdarzeniach.				
Podstawowe zasady udzielania pomocy przed medycznej.	Zajęcia praktyczne udzielania pierwszej pomocy.	Pielęgniarka szkolna, nauczyciele	cały rok	Zna zasady udzielania pierwszej pomocy.
Bezpieczne i odpowiedzialne korzystanie z Internetu i nowych technologii. Higiena cyfrowa, cyberprzemoc, hejt, dezinformacja, ochrona prywatności, AI oraz aktywność offline. Kształtowanie właściwych nawyków związanych z korzystaniem z urządzeń cyfrowych oraz przestrzeganiem obowiązujących w szkole zasad dotyczących telefonów komórkowych i innych urządzeń elektronicznych.	Lekcje informatyki, godziny z wychowawcą, pedagogiem - filmy edukacyjne. Zapoznanie uczniów z obowiązującymi w szkole zasadami dotyczącymi korzystania z telefonów komórkowych i innych urządzeń elektronicznych oraz wyjaśnianie ich wychowawczego, prozdrowotnego i społecznego celu. Kształtowanie zasad higieny cyfrowej, w tym świadomego ograniczania czasu ekranowego, dbania o sen i odpoczynek, koncentrację uwagi oraz równowagę pomiędzy aktywnością online i offline. Promowanie bezpośrednich kontaktów rówieśniczych oraz aktywności ruchowej, społecznej, artystycznej, kulturalnej i rekreacyjnej jako alternatywy dla aktywności ekranowej. Uwrażliwianie uczniów na kulturę	Nauczyciele informatyki, pedagodzy, wychowawcy, psycholog	cały rok	Uczeń zna i przestrzega obowiązujących w szkole zasad dotyczących korzystania z telefonów komórkowych i innych urządzeń elektronicznych oraz rozumie cel ich wprowadzenia. Uczeń zna zasady higieny cyfrowej, potrafi wskazać zagrożenia związane z nadmiernym czasem ekranowym, bezpiecznie korzysta z Internetu, rozpoznaje cyberprzemoc, hejt i dezinformację oraz zna zasady ochrony prywatności. Uczeń potrafi wskazać wartościowe formy aktywności offline i rozumie znaczenie równowagi pomiędzy

	cyfrową i odpowiedzialność za słowo. Edukacja dotycząca cyberprzemocy, hejtu, ochrony prywatności, szkodliwych treści, dezinformacji oraz krytycznej analizy informacji. Kształtowanie odpowiedzialnego, bezpiecznego i etycznego korzystania z narzędzi wykorzystujących sztuczną inteligencję. Współpraca z rodzicami w zakresie higieny cyfrowej, ustalania granic dotyczących korzystania z urządzeń oraz wzmacniania aktywności offline.			aktywnością cyfrową a bezpośrednimi relacjami, ruchem, odpoczynkiem i nauką.
Zapoznanie nauczycieli z tematyką uzależnień od środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, alkoholu, środków nikotynowych w tym e-papierosów i z metodami pracy podczas zajęć profilaktycznych oraz dostępnymi materiałami na ten temat.	Spotkania, konferencje, warsztaty.	Wychowawcy, pedagog szkolny, pedagog specjalny, psycholog	cały rok	Pracownicy szkoły na bieżąco śledzą tematykę uzależnień, wiedzą o nowych środkach psychoaktywnych. Opracowano narzędzia do diagnozy stopnia zagrożenia uczniów stosowaniem używek.
Edukacja prozdrowotna: *przeciwdziałanie uzależnieniom * konsekwencje nałogów	Warsztaty z policjantami z Zespołu ds. Profilaktyki Społecznej, Nieletnich i Patologii, lekcje wychowawcze.	Pedagog szkolny, pedagog specjalny, wychowawcy,	cały rok	W szkole nie obserwuje się uczniów pod wpływem narkotyków,

(skutki spożywania alkoholu, zażywania narkotyków i substancji psychoaktywnych, palenia papierosów) * kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu wszelkich środków i substancji psychoaktywnych.	Udział w programie „ Smak życia- debata o dopalaczach" klasa VII Włączenie się w ogólnopolską akcję „Dzień bez papierosa".	psycholog, nauczyciele, funkcjonariusze policji		substancji odurzających, psychotropowych, nowych substancji psychoaktywnych. Uczeń wie jakie zagrożenia stwarza stosowanie takich substancji. Nauczyciele obserwują i monitorują zachowania uczniów.
STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH PRZED KRZYWDZENIEM	Realizacja tematów: • Znam bezpieczne zasady- krzywdzenie jest nieakceptowane. • Profilaktyka przemocy rówieśniczej. • Prawa dziecka, prawa ucznia. • Rozpoznawania i nazywania emocji. • Przestrzeganie i respektowanie zachowań zgodnie z obowiązującymi zasadami i normami. • Bezpieczeństwo w sieci. • Ochrona przed przemocą i krzywdzeniem.	Wychowawcy, Pedagog, Pedagog specjalny, Psycholog	Cały rok	Uczeń zna Standardy Ochrony Małoletnich przed krzywdzeniem. Uczeń wie do kogo się zwrócić, aby uzyskać pomoc.

VIII. ZASADY PODSUMOWANIA PROGRAMU WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO

Podsumowanie programu polega na systematycznym gromadzeniu informacji na temat prowadzonych działań, w celu ich modyfikacji i podnoszenia skuteczności Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.
Podsumowanie wyników należy przeprowadzić pod koniec roku szkolnego i opracować wnioski do pracy na następny rok szkolny. Podsumowanie może być przeprowadzane poprzez:

- obserwację zachowań uczniów i zachodzących w tym zakresie zmian;
- monitorowanie przestrzegania przez uczniów zasad dotyczących korzystania z telefonów komórkowych i innych urządzeń elektronicznych oraz obserwowanie wpływu przyjętych rozwiązań na relacje rówieśnicze, aktywność podczas przerw, koncentrację i dobrostan uczniów;
- analizę dokumentacji;
- przeprowadzanie ankiet, kwestionariuszy wśród uczniów, rodziców i nauczycieli;
- rozmowy z rodzicami, uczniami, wychowawcami, nauczycielami;
- dyskusje i konsultacje z Radą Pedagogiczną i rodzicami;
- monitorowanie, wspomaganie, kontrola środowiska szkolnego;
- analizę przypadków;
- przygotowanie gazetek, wystaw;
- przeprowadzenie konkursów, akcji promujących szkołę w środowisku lokalnym.

IX. USTALENIA KOŃCOWE

Za realizację Programu Wychowawczo-Profilaktycznego szkoły odpowiedzialni są wszyscy pracownicy szkoły. Dyrektor szkoły czuwa nad prawidłowością jego realizacji. Za realizację poszczególnych zakresów odpowiedzialni są nauczyciele zadeklarowani, bądź zaproponowani przez dyrektora szkoły. Program Wychowawczo-Profilaktyczny Szkoły Podstawowej w Wiśle Wielkiej w ZSP w Wiśle Wielkiej jest otwarty. Może on być modyfikowany w trakcie realizacji, gdy zajdzie taka potrzeba na wniosek uczniów, nauczycieli i rodziców. Ewaluacja przeprowadzana będzie poprzez: obserwację zachowań uczniów i zachodzących w tym zakresie zmian, analizę dokumentacji, przeprowadzanie ankiet wśród uczniów, rodziców, nauczycieli, pracowników niepedagogicznych, rozmowy
z rodzicami, wymianę spostrzeżeń w zespołach wychowawców i nauczycieli.
Program ten podlega monitorowaniu i podsumowaniu.

Uchwała

Rady Rodziców w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Wiśle Wielkiej z dnia ..... dot. zatwierdzenia Programu Wychowawczo-Profilaktycznego Szkoły Podstawowej w Wiśle Wielkiej w Zespole Szkolno- Przedszkolnym w Wiśle Wielkiej.

> *Dostosowanego do przepisów:* Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz.U. z 2023 r. poz. 900, z późn. zm.)

Rada Rodziców w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Wiśle Wielkiej postanawia zatwierdzić w porozumieniu z Radą Pedagogiczną Program Wychowawczo-Profilaktyczny Szkoły Podstawowej w Wiśle Wielkiej w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Wiśle Wielkiej na rok szkolny 2025/2026.

Podpisy członków Rady Rodziców:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....